

Κ. ΓΚΟΥΜΑΣ ΚΑΙ Κ. ΠΟΥΛΑΚΗΣ ΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ «ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ» ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ «Ε»

ΑΧΕΛΩΟΣ

Ευχή

ή κατάρρα;

Παρουσίαση: Δημ. Χατζνευθυμίου

Εκτροπή Αχελώου: Εδώ και χρόνια το «μεγαλύτερο μεγάλο» έργο της Θεσσαλίας. Ένα έργο, με αρχή, συνέχεια, αλλά χωρίς –ορατό– τέλος. Και παρότι Βρισκόμαστε δεκαετίες μετά τη σύλληψη και την έναρξη κατασκευής όσων οι μελέτες προέβλεπαν, δεν έχουμε λύσει ακόμη το πρωταρχικό: την αναγκαιότητά του.

Στις όχθες του Ασπροποτάμου, κάθονται, χρόνια τώρα, υπερασπιστές και κατήγοροι της ιδέας της εκτροπής, ανταλλάσσοντας επιχειρήματα και προκαλώντας δικαστικές αποφάσεις αλλά και ενέργειες που έχουν επιρρέσει σε μεγάλο βαθμό την πρόοδό της.

Απέναντι λοιπόν στις ερωτήσεις της «Ε», ο περιφερειακός σύμβουλος Θεσσαλίας, επικεφαλής της παράταξης «Θεσσαλία της Αλληλεγγύης και της Οικολογίας» κ. Κ. Πουλάκης και ο γεωπόνος κ. Κ. Γκούμας πρώην πρόεδρος του παραρτήματος του ΓΕΩΤΕΕ, διευθυντής της ΔΕΒ Λάρισας και επί σειρά ετών γραμματέας της επιτροπής για την εκτροπή του Αχελώου.

- Ο Κ. Πουλάκης, δηλώνει ότι η εκτροπή του Αχελώου «όχι

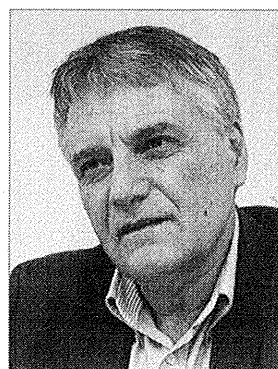
μόνο δεν υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά επιπλέον – σπρίζοντας ακριβώς το μοντέλο της εντατικής, υδροβόρας γεωργίας – υπονομεύει και τις αναπτυξιακές προοπτικές της ίδιας της Θεσσαλικής αγροτικής οικονομίας».

Εκτιμά ότι για πρώτη φορά το ΣτΕ, με την πρόσφατη απόφασή του, μπαίνει στην ουσία του ζητήματος και δεν περιορίζεται σε τυπικούς λόγους ακυρότητας, ενώ θεωρεί «αυτονόμητη την άμεση ακύρωση όλων των σχετικών έργων και στροφής σε καλλιέργειες μη υδροβόρες αλλά εξίσου, αν όχι πιο αποδοτικές, από τις σημερινές».

- Ο κ. Γκούμας πιστεύει ότι το έργο αυτό «με τον πολυπλό χαρακτήρα του και την κατεξοχήν υδροενεργειακή σημασία του, σαφώς και υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ δεν υπολείπεται σε σημασία η γεωργική του αναπτυξιακή διάσταση, η οποία όμως εξαρτάται αποκλειστικά από τα ενεργειακά έργα.

Δεν υπάρχει, σημειώνει θέμα ακύρωσης, ματαιώσης ή εγκατάλειψης, ενώ οι εναλλακτικές προτάσεις που έχουν ακουστεί, είναι βέβαιο ότι δεν μπορούν να καλύψουν τις αρδευτικές ανάγκες της Θεσσαλίας».

Κ. Πουλάκης: Υπονομεύει αναπτυξιακές προοπτικές

και ειδικών επιστημόνων, του ΣτΕ και άλλων αρμόδιων φορέων, το συγκεκριμένο έργο ουδέποτε είχε προοπτική να προσκομίσει πραγματικά και μακροπρόθεσμα οφέλη στην περιοχή μας. Ως προς δε τα τεράστια ποσά που έχουν πράγματι σπαταληθεί ήδη, αυτό έγινε εν γνώσει εκείνων που προωθούσαν την εκτροπή ότι πρόκειται για ένα έργο που κατ'επανάληψη ακυρώθηκε δικαστικά και είναι τύποις και ουσία παράνομο και περιβαλλοντικά εγκληματικό. Μόνος στόχος τους ήταν ακριβώς να δημιουργήσουν τετελεσμένα και την αίσθηση του μονόδρομου, γεγονός αδιανόητο όταν μιλάμε για τη βιωσιμότητα ολόκληρων περιοχών και την υπονόμευση της ποιότητας ζωής και της αναπτυξιακής προοπτικής τους.

Και, στο σημείο αυτό, θα ήθελα να επισημάνω ότι, κατά την εκτίμησή μας, η μεγαλύτερη ζημία που προκάλεσε στη Θεσσαλία η προσκόλλησή του ψευδεπιγράφου και απατηλό όραμα της εκτροπής του Αχελώου ήταν η ματαιώση και η τρόπος τινά «ποινικοποίηση» κάθε άλλης συζήτησης. Ποτέ η τοπική κοινωνία δεν συζητήσε – και όσοι το επιχειρήσαν στοχοποιήθηκαν – για άλλους εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης και εμπλουτισμού των υδατικών πόρων της Θεσσαλίας, ούτε και για τον αναγκαίο αναπροσανατολισμό του τρόπου, της τεχνολογίας και του είδους των καλλιεργειών, ώστε και η υδατική ζήτηση να περιοριστεί στις φυσικές δυνατότητες της περιοχής, όπως σε όλα τα προηγμένα κράτη της γης, αλλά και η Θεσσαλική αγροτική οικονομία να βελτιωθεί στις προοπτικές και τις επιδόσεις της. Όπως καταλαβαίνετε, πρόκειται για μία ευθεία υπονόμευση της αναπτυξιακής προοπτικής της περιοχής, στο όνομα μίας καταστροφικής «Μεγάλης Ιδέας», στην οποία κάποιοι κράτησαν δέσμια μία ολόκληρη περιφέρεια επί δεκαετίες.

3. Όπως είπαμε ήδη, το ίδιο το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτροπή του Αχελώου παραβιάζει την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Επειδή δε, όπως σωστά επισημάνετε, όλοι λίγο-πολύ μιλούν για την ανάπτυξη και με δεδομένο ότι η παράταξή μας και συνολικά όσοι αντιδρούσαμε στην εκτροπή έχουμε κατ'επανάληψη θεωρηθεί «εχθροί ανάπτυξης», έχει νομιμότητα αξία επιτέλους να συζητήσουμε σοβαρά και συζητημένα τι εννοούμε αναφερόμενοι σε αυτή. Εκτός και αν δεχτούμε ότι οι Σύμβουλοι της Επικρατείας, το Εργαστήριο Υδρολογίας και Ανάλυσης Υδατικών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, οι Ευρωπαϊκοί Δικαστές, ο πρώην επιτροπός μας στην ΕΕ, κ. Δήμας, και τόσοι άλλοι εκθροούνται όλοι την ανάπτυξη.

Λόγου χάριν, για μας – και εκ του ίδιου του ορισμού της – η βιώσιμη ανάπτυξη έχει δύο αδιαπραγμάτευτες διαστάσεις. Η πρώτη είναι η κοινωνική. Δεν μπορούμε να μιλάμε για βιώσιμη ανάπτυξη, εάν τα οφέλη της δεν κατανέμονται σε όλη την κοινωνία, εάν η οικονομική μεγέθυνση ενός κλάδου ή μίας περιοχής στηρίζεται

στην υποβάθμιση ή την καταστροφή μίας άλλης. Η δεύτερη είναι η χρονική, αφού δεν νοείται βιωσιμότητα χωρίς να βλέπουμε τη «μεγάλη εικόνα» και τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα κάθε έργου ή δραστηριότητας.

Με την έννοια αυτή λοιπόν, θα έλεγα πως η εκτροπή του Αχελώου όχι μόνο δεν υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη σε καμία περίπτωση, αλλά επιπλέον – σπρίζοντας ακριβώς το μοντέλο της εντατικής, υδροβόρας γεωργίας – υπονομεύει και τις αναπτυξιακές προοπτικές της ίδιας της Θεσσαλικής αγροτικής οικονομίας.

4. Καταρχάς, θα πρέπει να υπενθυμίσω ότι στη Διαχειριστική Μελέτη για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας, που συζητήθηκε τον περασμένο Απρίλιο και στο Περιφερειακό Συμβούλιο, οι ίδιοι οι μελετητές του ΥΠΕΚΑ προτείνουν – εκτός του κυρίαρχου – και άλλα δύο σενάρια, τα οποία αναμεταπιίζουν με ικανοποιητικό τρόπο το υδατικό έλλειμμα της Θεσσαλίας, χωρίς να περιλαμβάνουν το έργο της εκτροπής του Αχελώου και χωρίς να υποθέτουν την παραμικρή μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων. Άρα λοιπόν, όχι μόνο υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις, αλλά έχουν διατυπωθεί ακόμα και από τα πλέον αρμόδια κείμενα, ασχέτως του αν δεν προτιμήθηκαν για λόγους μικροπολιτικούς.

Και για να έρθω με συντομία στη δική μας πρόταση, την οποία καταθέσαμε ξεκάθαρα εξ αρχής. Θεωρούμε αυτονόητο – πολλών δε μάλλον υπό το πρίσμα των τελευταίων εξελίξεων – την άμεση ακύρωση όλων των σχετικών έργων και τη μεταστροφή στα ήπια υδραυλικά έργα, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των πόρων του υδατικού διαμερισμάτος της Θεσσαλίας με διευθέτηση των ισοζυγίων προσφοράς και ζήτησης, καταγραφή του υδατικού ισοζυγίου, εξοικονόμηση των υδατικών πόρων με ήπιες παρεμβάσεις διαχείρισης της ζήτησης του νερού σε όλους τους τομείς, στροφή σε καλλιέργειες μη υδροβόρες αλλά εξίσου αν όχι πιο αποδοτικές από τις σημερινές. Βιώσιμη αξιοποίηση των αποθεμάτων, αύξηση της αποδοτικότητας των υδραυλικών έργων με συμβατά έργα μικρής κλίμακας και εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα, σε συνδυασμό με μικρομεσαία φράγματα και ταμιευτήρες. Όλα τα παραπάνω έργα είναι και μικρότερης κλίμακας, συμβατά με τα περιβάλλον και ικανά να ανταποκριθούν αποτελεσματικά το υδατικό πρόβλημα της Θεσσαλίας, χωρίς την προσφυγή σε φαρανικού τύπου μη βιώσιμες λύσεις.

Θα πρέπει λοιπόν, έστω και τώρα, να αναλογιστούμε ως κοινωνία με ψυχραιμία και μακριά από τους λαϊκισμούς και τις μικροπολιτικές επιδιώξεις ορισμένων τοπικών παραγόντων ποια είναι η λύση εκείνη που εξασφαλίζει άμεσες απαντήσεις στις σημερινές ανάγκες των Θεσσαλών και, κυρίως, σέβεται το μέλλον των επόμενων γενεών της περιοχής μας.

Κ. Γκούμας: Υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη

Η υδροηλεκτρική ενέργεια λοιπόν αποτέλεσε τη βάση για τον σχεδιασμό και τη δρομολόγηση των έργων του Άνω Αχελώου, του οποίου τα νερά, μετά την παραγωγή ενέργειας, οδηγούνται προς περαιτέρω αξιοποίηση στη λίμνη Κρεμαστών (Αιτωλοακαρνανία).

Γενικά, χωρίς την ενεργειακή διάσταση δεν θα μπορούσε καν να γίνει συζήτηση για μεταφορά στον κάμπο. Η γεωργική διάσταση εξαρτάται αποκλειστικά από τα έργα παραγωγής ενέργειας. Το αντίστροφο δεν ισχύει.

Επιπλέον η ενέργεια είναι αυτή που καθορίζει τη βιωσιμότητα μιας τέτοιας επένδυσης και η παραγωγή ενέργειας υψηλής αξίας επιφέρει τη – σχετικά γρήγορη – απόσβεση της δαπάνης κατασκευής. Παράλληλα η κατάλληλη προσαρμογή του σχεδιασμού, ώστε δυνατό να υπηρετείται και η ιδέα της μεταφοράς ενός μέρους των νερών για τη γεωργία, εκτός από την προφανή βελτίωση των οικονομικών δεικτών, μπορεί να επιφέρει τη μεγιστοποίηση για τη Θεσσαλία του κοινωνικού οφέλους από τα έργα, ταυτόχρονα με τη βελτίωση των συνθηκών του περιβάλλοντος (Πληνός, υπόγεια νερά, ύδρευση).

Σε ό,τι αφορά τώρα στη Συκιά και τη σήραγγα, πράγματι αποτελεί μονόδρομο η ολοκλήρωσή τους ώστε να αποδεδουθούν και να μας δώσουν την πολύτιμη ηλεκτρική ενέργεια. Ανταλμβανόμεστε το πάθος όσων είτε τοποθετούνται ανοικτά κατά των Υδροηλεκτρικών έργων (π.χ. Οικολόγοι-Πράσινοι), είτε συγκεκριμένα ανησυχούν για λυσσάλεα των υδροηλεκτρικών έργων, προφανώς υπέρ κάποιων άλλων ανταγωνιστικών μορφών ενέργειας. Ορισμένοι μάλιστα δεν συγκρατούν το πάθος τους προτείνοντας ακόμη και την καταδίκη των έργων!

Δυστυχώς οι «πολεμικές κραυγές» περισσεύσαν κατά τις τελευταίες μέρες (δες ανακοίνωση WWF με τίτλους όπως «'Nikn' η απόφαση», «'να λογοδοτήσουν» οι αρμόδιοι κ.ο.κ. Φυσικά όλα αυτά συμβαίνουν με την επίκληση της προστασίας του περιβάλλοντος, που χρησιμοποιείται ως «φύλλο συκής» για τις πραγματικές τους επιδιώξεις.

3. Η περιβαλλοντική προστασία και η βιώσιμη ανάπτυξη, μαζί με την προϋπόθεση της κοινωνικής συνοχής, συνθέτουν ένα δύσκολο πρόβλημα ισορροπίας μεταξύ τους. Στην περίπτωση μας, το έργο αυτό με τον πολυπλό χαρακτήρα του και την κατεξοχήν υδροενεργειακή σημασία του, σαφώς και υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, χωρίς να υπολείπεται σε σημασία και η γεωργική διάσταση του, ως προς τις αναπτυξιακές δυνατότητες που έχει.

Σε ό,τι αφορά στην «περιβαλλοντική διάσταση» τα πράγματα είναι απλά: Τα έργα αυτά επιβαρύνουν το περιβάλλον όσο και όλα τα άλλα 25 ΥΗΕ έργα στη χώρα μας και πολλές δεκάδες χιλιάδες αντίστοιχα έργα στην Ευρώπη και τον πλανήτη. Είναι όμως προφανής η ανάγκη να συνεννοηθούμε αν θέλουμε ενέργεια και πόση από τα ΥΗΕ, καθώς και τη θέλουμε για τη γεωργία. Εάν αποδεχθούμε τη λογική μιας γεωργίας ελλειμματικής σε νερό, τότε τα έργα θα λειτουργήσουν μόνο ως υδροηλεκτρικά. Εάν αποδεχθούμε όμως την ανάγκη κάλυψης

του υδατικού ελλείμματος στη Θεσσαλία και την ιδέα προώθησης δυναμικών καλλιεργειών στον κάμπο, στο πλαίσιο μιας Εθνικής Στρατηγικής, τότε θα αξιοποιήσουν μικρό ποσοστό νερού (περίπου 15%) από τον ταμειυτήρα Συκιάς και θα καλύψουν πλήρως τις αγροτοδιατροφικές ανάγκες (σε συνθήκες οικονομικής κρίσης). Υπενθυμίζω ότι στη Θεσσαλία έχει ήδη σημειωθεί πρόοδος σε ό,τι αφορά στην εξοικονόμηση νερού, με τη συνειδητοποίηση από τους χρήστες-αγρότες της οικονομικής και περιβαλλοντικής αξίας του νερού. Εντούτοις θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες στο μέλλον, τόσο με διαρκή ενημέρωση-εκπαίδευση και κίνητρα στους χρήστες (στάθδην, γεωργία ακριβείας), όσο και με διοικητικές και θεσμικές παρεμβάσεις (ενιαίος φορέας διαχείρισης, κ.α.).

4. Θέμα ακύρωσης από το ΣτΕ δεν τίθεται εκ του ρόλου του. Ομοίως θέμα ματαιώσης ή εγκατάλειψης δεν τέθηκε ούτε από παλαιότερες κυβερνήσεις, ούτε τίθεται από τη σημερινή κυβέρνηση. Σε ό,τι αφορά στις λεγόμενες «εναλλακτικές» λύσεις είναι προφανές ότι η ενεργειακή διάσταση του έργου δεν προσφέρει για επιλογές ΥΗ έργων σε άλλα σημεία. Την ενέργεια είτε τη θέλουμε, είτε όχι. Μέσες λύσεις δεν υπάρχουν. Εκτός εάν αντί των ΑΠΕ και τα ΥΗΕ επιλέγαμε κάτι άλλο (π.χ. λιγνίτη, πυρηνική ενέργεια, εισαγόμενο φυσικό αέριο κ.ο.κ.).

Οι εναλλακτικές προτάσεις που έχουν ακουστεί, με τα λεγόμενα μικρά έργα και την εξοικονόμηση νερού – χωρίς τη μεταφορά νερού από τον Αχελώο – είναι βέβαιο ότι δεν μπορούν να καλύψουν τις αρδευτικές ανάγκες της Θεσσαλίας. Δεν υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις που να εκπληρώνονται επιστημονικά, οικονομικά, χρονικά και στη βάση της κοινής λογικής. Θα μπορούσα να αποδείξω με στοιχεία όλα τα παραπάνω – ίσως με μία άλλη ευκαιρία – δεν θέλω όμως να ταχραστώ περισσότερο τον χώρο που μας παραχωρεί η φιλόξενη εφημερίδα «Ελευθερία», η οποία απλόχερα φιλοξενεί διαχρονικά τις απόψεις μας, σε αντίθεση με τα κεντρικά ΜΜΕ που έχουν αποκλείσει τις απόψεις μας.

1. Από τις δηλώσεις-ανακοινώσεις των δύο πλευρών (δηλαδή όσων υποστηρίζουν την εκτροπή και εκείνων που την αντιμάχονται), προκύπτει εντελώς διαφορετική ανάγνωση της πρόσφατης απόφασης του ΣτΕ. Ανεξάρτητα από αυτό, η αίσθησή σας είναι ότι οι αποφάσεις της Συμβουλίας της Επικρατείας έχουν στόχο να προωθήσουν το έργο Βάζοντάς το όμως «στο σωστό αυλάκι», ή κινούνται στην κατεύθυνση της ματαιώσής του;

2. Από τη νομική πάμε στην οικονομική διάσταση. Ποια είναι η μεγαλύτερη ζημία; Το γεγονός ότι ένα τόσο μεγάλο έργο «σέρνεται» επί δεκαετίες και επομένως έχει πλέον απώλεσει την έννοια του οφέλους με την οποία επενδύθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '80 ή ότι έχει κατασκευαστεί τόσο μεγάλο τμήμα του ώστε η συνέχεια και ολοκλήρωσή του να αποτελεί πια μονόδρομο;

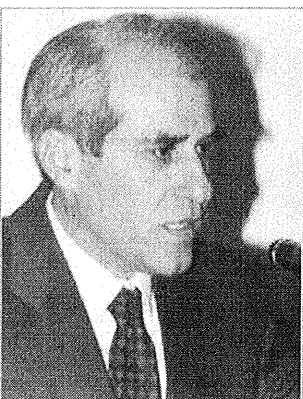
3. Είναι έργο αναπτυξιακό; Υπηρετεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, την οποία θαρρώ πρέπει να υποστηρίξουμε και επιδιώκουμε όλοι μας ως Θεσσαλοί; Έχει περιβαλλοντική διάσταση ή κινείται στον αντιποδο της εξυπηρέτησης μόνο αρδευτικών αναγκών μιας υδροβόρας γεωργίας;

4. Αν τελικά το έργο ματαιωθεί, με βάση τις αρδευτικές (αλλά και γεωργικές ανάγκες) της Θεσσαλίας, υπάρχουν εναλλακτικές προτάσεις; Εμφάνουν – αντίθετα – η μερική εκτροπή ολοκληρωθεί ποιες νομίζετε ότι θα είναι οι επιπτώσεις του;

1. Επιτρέψτε μου εισαγωγικά να επισημάνω ότι όχι μόνο η απόφαση του ΣτΕ, αλλά και το ίδιο το έργο της εκτροπής παρουσιάζεται – σκοπιμώς – στους πολίτες της Θεσσαλίας κατά τρόπο που απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Αποσιωπάται πλήρως ότι το έργο που σήμερα αποκαλείται «εκτροπή του Αχελώου» έχει αναθεωρηθεί πολλές φορές από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να πρόκειται πλέον για ένα έργο που έχει αποσυνδεδεθεί από την άρδευση του Θεσσαλικού κάμπου, ως πρωταρχική προτεραιότητα, αφού εξάλλου έχει μειωθεί δραστικά και η ποσότητα ύδατος που προβλέπεται να μεταφερθεί. Οι υποτιθέμενες λοιπόν πολλαπλές αναγνώσεις των δικαστικών αποφάσεων δεν είναι παρά μία συστηματική προσπάθεια απόκρυψης της πραγματικότητας, εκ μέρους όσων έχουν επενδύσει πολιτικά στην εκτροπή, κόντρα στα πραγματικά συμφέροντα του περιβάλλοντος και των ιδίων των αγροτών της περιοχής μας.

Παρότι, λοιπόν, δεν νομίζω ότι χρήζει ερμηνείας η νομολογία του ΣτΕ, έχει αξία να επισημανθεί το εξής: Η τελευταία απόφαση, η έβδομη – αν δεν κάνω λάθος – κατά σειρά που δικαιώνει όσους αντιτίθενται στην εκτροπή, σε έναν δικαστικό αγώνα που κρατά πάνω από 20 χρόνια, είναι η πρώτη που μπαίνει στην ουσία του ζητήματος και δεν περιορίζεται σε τυπικούς λόγους ακυρότητας. Από όσα γνωρίζουμε ως τώρα, το ΣτΕ έκρινε ότι η εκτροπή αντίκειται ευθέως στην αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, αφού παραβιάζει τις κοινοτικές οδηγίες για τους οικολογικούς και σωρεία άλλων κανόνων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, προκαλώντας εκτεταμένη βλάβη σε περιοχή που περιλαμβάνεται στο δίκτυο Natura 2000. Το ΣτΕ, επομένως, δεν επισημαίνει απλώς επιμέρους αδυναμίες του έργου, που θα μπορούσαν ενδεχομένως να διορθωθούν, αλλά αντίθετα προβαίνει σε μία, θα έλεγα, συνολική αμφισβήτηση της ίδιας της λογικής που διέπει την εκτροπή.

2. Καταρχήν, κατά τη γνώμη όχι μόνο τη δική μας, αλλά

1. Ο ρόλος του ΣτΕ είναι συγκεκριμένος: Εξετάζει προτάσεις που υποβάλλονται από όσους διαφωνούν με ενέργειες και αποφάσεις κρατικών φορέων (π.χ. μια υπουργική απόφαση που ορίζει τους όρους για την προστασία του περιβάλλοντος από την κατασκευή ενός έργου). Εάν λοιπόν κατά την κρίση του οι αποφάσεις της Διοίκησης δεν είναι νόμιμες, προβαίνει σε ακύρωσή τους και ουσιαστικά προσδιορίζει τις παραλείψεις της Διοίκησης στα επίδικα έργα. Το ΣτΕ δεν είναι ένας κρατικός φορέας που έχει δυνατότητα να αποφασίζει ποια έργα θα γίνουν στη χώρα και ποια δεν θα γίνουν. Αυτό ισχύει απόλυτα και για τα έργα Μεσοχώρας, Συκιάς και σήραγγας όπως άλλωστε αποδεικνύει και η μέχρι σήμερα πρόοδος τους.

Στο πλαίσιο λοιπόν του ρόλου του το ΣτΕ, τα τελευταία 25 χρόνια αναμεταπίσσει, με αφορμή τα έργα Άνω Αχελώου, πληθώρα προσφυγών, με πολλές αιτιάσεις για ακύρωση αποφάσεων κυρίως διοικητικών και περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Πλήθος αιτιάσεων που περιέχονταν σε εκείνες τις προσφυγές απορρίφθηκαν. Τρεις όμως αιτιάσεις έγιναν αποδεκτές από το ΣτΕ.

Ειδικότερα δέχθηκε: α) την υποχρέωση του Υπουργείου Δημοσίων Έργων να εκπονήσει συνθετική μελέτη για το σύνολο των έργων (1994), β) την προστασία του μοναστηριού Αγ. Γεωργίου στο Μυρόφυλλο Τρικάλων (2000) και γ) την υποχρέωση εφαρμογής της οδηγίας 60/2000 (Ε.Ε) για εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης κατά υδατική λεκάνη (2005).

Αυτή τη στιγμή που συζητάμε όλες αυτές τις απαιτήσεις του ΣτΕ, τις εφάρμοσε σταδιακά η Διοίκηση και έτσι τα έργα προχώρησαν και είτε ολοκληρώθηκαν (ΥΗΕ Μεσοχώρας), είτε προχώρησαν σε μεγάλο βαθμό (ΥΗΕ Συκιάς 65% φυσικό αντικείμενο, σήραγγα Πευκοφύτου 85%). Άλλωστε από το 1993 που δρομολογήθηκαν τα έργα, στη διάρκεια των 250 μηνών μόνο κατά τους 110 εκτελούντο εργασίες, λόγω αναστολών και καθυστερήσεων κυρίως από το ΣτΕ.

Τώρα σε ό,τι αφορά στην πρόσφατη απόφαση: Η προσφυγή είχε υποβληθεί πριν από 7 χρόνια! Πολλά από όσα τότε ίσχυαν σήμερα δεν ισχύουν. Συγκεκριμένα:

α) Ηδη εφαρμόστηκε η οδηγία 60/2000 και ήδη εγκρίθηκαν τα Σχέδια Διαχείρισης,

β) η ποσότητα μεταφοράς από 600 εκ. κυβικά περιορίστηκε στα 250 εκ. κυβικά και

γ) οι πρόσθετες απαιτήσεις για περιβαλλοντικές μελέτες, λόγω ένταξης της Συκιάς σε περιοχή Natura, ήδη εκπνούνται.

Υπό το πρίσμα των εξελίξεων αυτών, απομένει οι αρμόδιοι (Υπουργείο υποδομών, ΥΠΕΚΑ, ΔΕΗ κ.α.) να προσαρμόσουν, ως οφείλουν, τις ενέργειές τους για την επανεκκίνηση των έργων Συκιάς και σήραγγας και την απεμπλοκή του ΥΗΕ Μεσοχώρας, που αναμένει εδώ και 12 χρόνια το «πράσινο φως» για τη λειτουργία του.

2. Η οικονομική διάσταση εξετάζεται υπό το πρίσμα του βασικού σκοπού-στόχου των έργων, που είναι η παραγωγή ενέργειας.